

THƯA CHUNG

Thư này không phải Nan gửi các cô chú bác, nhưng là nỗ lực trả lời chung cho các mối ưu tư của nhiều người xung quanh bức “thư cuối gửi các cô chú bác”, nên xin phép được xưng “tôi”.

1. Vơ đũa cả nắm:

Thế hệ nào cũng có người hay người chưa hay, hành động đẹp hành động không đẹp, suy nghĩ tiến bộ và suy nghĩ lỗi thời.

Cá nhân tôi không bao giờ có thể quên được những ngày đêm biểu tình tuyệt thực, bác sĩ Phú, dù đã lớn tuổi, cũng “lại đây ngồi với các cháu, bác có ít vitamin C, bác biết các cháu không ăn, nhưng coi như cái này là thuốc, mọi người ngậm chút cho đỡ lạnh” rồi ngồi tâm tình với chúng tôi cho đến mờ sáng. Có những chú bác, tuổi đã ngoài 90, thân là chứng nhân quan trọng của lịch sử, chống gậy lặn lội hàng ngàn cây số đến với chúng tôi, rồi lại có khi chúng tôi vượt cả đại dương để ngồi bên họ.

Có những người còn sống, nhiều người đã bỏ tôi mà đi. Nỗi niềm như sương, cũng không muốn nhắc đến ở đây chỉ đau lòng người sống. Bạn vong niên, mỗi ngày một như lá mùa thu vậy.

Tuy vậy, các tề đoan của cộng đồng thì không thể vì những người rất tốt, rất tiến bộ mà ta cho là không có, không tồn tại. Thà nói ra một lần để nhìn lại, xét lại, cũng là cách để vượt qua chính mình. Bức thư chỉ muốn nêu lên những hiện tượng đáng tiếc trong tinh thần xây dựng chứ không muốn xét đến con người, đừng nói đến chuyện gom hết mọi người về một mối. Nếu có câu từ nào có ý “vơ đũa cả nắm”, cho tôi xin lỗi vì đã không biết thể hiện suy nghĩ mình ra sao cho rõ ràng hơn, gây buồn lòng bạn đọc.

2. Quả trách cả một thế hệ:

Trong nỗ lực muốn trình bày những ý thức hệ bất cập, không tránh khỏi có đôi chỗ giống như đang trách móc. Đây chưa bao giờ là chủ ý của tôi, vì chung trách móc vừa chẳng bao giờ đem lại một kết quả gì, tôi lại rất ý thức trình độ và tư cách mình không nằm ở vị

trí có thể xét đoán bất cứ ai, huống chi là cả một thế hệ. Dầu biết vậy, tôi không biết làm sao có thể tránh được sự hiểu như thế khi viết về những ý thức hệ cần thay đổi. Âu cũng là cái khiếm khuyết của tôi.

3. Bảo thế hệ trước hãy im đi:

Cá nhân tôi nhận được, và rất trân quý, sự linh hướng, ủng hộ, giúp đỡ, của rất nhiều đáng bậc. Tôi cảm thấy mình may mắn hơn rất nhiều người của thế hệ tôi. Tôi vẫn thiết tha mong được nghe biết nhiều hơn nữa. Song tôi phân định được rõ ràng đâu là những khuyên dụ tích cực, đâu là tinh thần tiêu cực. Điều gì nên trân trọng biết ơn, và điều gì cần thay sửa. Nhưng ngay cả với những ý thức hệ tôi cho là cần thay chính, cũng không có nghĩa là tôi hết tôn trọng những cá nhân còn giữ ý thức hệ đó. Tôi vẫn luôn tâm niệm, dù đúng dù sai mặc lòng, có người đi trước mới có kẻ đi sau. Nếu bức thư có điều gì như thế tôi gom tất cả mọi dạy bảo về một mối mà đem hát đờ đi, ấy cũng là cái lẽ ngoài ý muốn của tôi. Nay đã nói rõ lời này thì cũng hy vọng không còn sự hiểu lầm ấy nữa.

4. Vấn đề Trần Kiều Ngọc và Bằng Phong Đặng Văn Âu:

Nhiều người nhìn vô và thấy một sự liên hệ nào đó nhất định giữa những gì tôi đã trình bày với những tranh cãi xung quanh luật sư Trần Kiều Ngọc, và gộp 2 việc vào nhau. Nhận định như thế là quyền của độc giả. Tôi trước sau vẫn là muốn nói lên những nhức nhối chung chứ không phải của riêng cá nhân tôi, hay một cá nhân nào khác. Bỏ qua hết những cái tên riêng, thì sự việc vẫn còn đó, vẫn gây nhức nhối cho có khi là cả một tập thể.

Cũng trong tinh thần đó, tôi KHÔNG viết bức thư đó để trả lời cho chú Bằng Phong như một số người ngộ nhận. Tôi đọc được bức thư ấy của chú đã lâu, cỡ 1 năm rồi có thể, cũng đã vài lần nhận được những lời (không mấy thiện cảm) của những người có đọc thư chú Đặng Văn Âu viết cho tôi. Nếu là để trả lời thư chú Âu, không có gì tự nhiên hôm nay tôi lại đi trả lời bức thư ấy mà không phải là 1 năm trước. Một lần nữa, tôi không mấy quan tâm khi người khác viết về cá nhân riêng tư của tôi, vì thiết nghĩ mình chỉ là một giọt nước, một hạt cát, có ra sao cũng... chẳng sao. Nếu có thể giúp cho tôi, xin hãy chuyển giúp những lời này đến chú Âu để chú đỡ phiền lòng nghĩ rằng tôi đang trách cứ chú ấy chuyện này chuyện khác.

5. Khuyên tôi mặc kệ người ta, đừng để họ vào đầu, cứ bơ đi mà sống thôi:

Tôi trân trọng sự quan tâm của bạn đọc với cá nhân tôi. Song, nếu chỉ để nói về 1 cá nhân tôi, về những khó chịu riêng tư của tôi, và để ám lấy 1 thân tôi, tôi sẽ im lặng mà sống, không lên tiếng vì luôn tâm niệm rằng chuyện riêng tư của mình thì không nên phiền đến thì giờ của công chúng. Nếu bức thư tôi viết không chỉ rõ ra được là để nói về một việc

chung, của nhiều con người trong môi tương quan với nhau, thì cũng xin thứ cho thiếu sót ấy của tôi.

Tôi viết bởi 2 điều này: **“nếu bạn thấy bất công mà không chọn bên nào hết, thì thực ra bạn đã chọn bên vực cho bất công.”** Đối với các bất cập được kể ra trong thư, tôi coi đó là một sự bất công cần thay đổi, tôi lấy làm xấu hổ vì đã im lặng suốt thời gian dài, vô hình trung đã gián tiếp ủng hộ, bên vực những bất công ấy. Lại có câu rằng “cuộc sống của bạn kết thúc khi bạn chọn im lặng trước những điều cần lên tiếng.” Trước những điều cần lên tiếng mà trước nay tôi chọn im lặng thì tôi tự thấy xấu hổ vì tôi như là cái xác sống thôi.

Nên tôi rất cảm ơn nhiều anh chị đã vì rất thương tôi mà ủi an tôi, mong tôi có thể vượt qua miệng đời mà bình thản đi, nhưng tôi viết đây không vì cá nhân tôi. Có chăng chỉ là có thể tôi đã ảo tưởng rằng 1 bài viết, một lá thư có thể cải chánh được những suy nghĩ, hành xử đã không còn hợp thời nữa. Dẫu là ảo tưởng đi chăng nữa, tôi cũng phải làm hết cái bổn phận của mình với lương tâm mình.

6. Thư do ai đó viết dùm:

Nhiều người cho rằng bức thư ấy do ai đó soạn dùm cho tôi vì văn phong chữ nghĩa, ý tưởng này khác. Thì tôi cũng xin cảm ơn cái ý đó. Hầu như mọi bài viết của tôi đều có người đặt nghi vấn như thế chứ không riêng gì lá thư ấy (hay thậm chí bức thư chung này), ít hay nhiều, công khai hay riêng tư mà thôi. Và cũng nhiều người bị/được đặt nghi vấn như thế, nhất là người trẻ, chứ không riêng gì cá nhân tôi. Huỳnh Thục Vy từng có lần than phiền người ta cứ đặt vấn đề cuốn sách của cô là do ai đó chấp bút.

Nếu là mười năm trước chắc tôi cũng lấy làm phiền lòng lắm, nhưng bây giờ tôi chỉ xem đó là một lời khen không thể chân thành hơn được.

7. Những chỉ trích:

Dù thế nào, tôi tất nhiên cũng không tránh được rất nhiều chỉ trích xung quanh lá thư, song tôi lấy đó làm điều đáng mừng, vì có nghĩa là có nhiều người giỏi hơn tôi mà có cùng mối lo lắng, quan tâm giống như tôi.

8. Tán dương:

Tôi nhận được nhiều lời khen ngợi mà tôi cảm thấy hổ thẹn. Hổ thẹn với bản thân 1, hổ thẹn với các bạn, các anh chị, các em tôi đã và đang chịu tù đầy 10. Tôi ở ngoài này, ngồi phòng máy lạnh viết vài con chữ, đã có người đem so với vĩ nhân, trong khi bạn bè tôi đang sống trong cảnh tù nhỏ, tù to, án dài án ngắn. Một người anh trong tù chịu tang cha,

lại một người con có cha chết trong tù. Một người chị gạt nước mắt thăm chồng tù, lại một người mẹ khác ôm con thức trắng ngay trong nhà tôi suốt thời gian đầu bị nhà cầm quyền trục xuất ra hải ngoại.

Cả những người chưa bao giờ đi tù, nhưng có đóng góp hữu hiệu mà tôi ngưỡng mộ, như các luật sư, linh mục, mục sư, đại đức hay bạn bè tôi hiện là trợ tá cho các quan chức của các chính phủ, các anh chị văn hay viết bài, làm clip, hay dạy các em tôi trong các trường Việt ngữ, và các em tình nguyện đến vùng sâu, đem con chữ về các bản làng. Những đóng góp của họ khi mờ khi tỏ nhưng đem mình ra so tôi thấy thẹn trước những công hiến, hy sinh, và công việc ấy.

9. Chữ “cuối” trong “Thư Cuối”:

Rất xin lỗi nếu tôi lỡ gây hiểu lầm rằng đây là lá thư cuối cùng của tôi. Đây là thư đầu cũng là thư cuối tôi viết về những bất cập ấy thôi, chứ không phải là thư cuối cùng nói chung. Tôi nói một lần rồi thôi. Chứ không phải là thư cuối của một hành trình. Vì có lẽ, không ai trong chúng tôi có thể dừng trước khi trút hơi thở cuối của đời mình. Tôi nghĩ vậy.

Còn những điều nào khác nữa mà tôi thiếu sót không đề cập đến ở đây thì cũng xin thứ cho tôi.

Nancy Nguyen

Nguồn: Internet E-mail by ddc chuyển

*Đăng ngày Thứ Bảy, September 30, 2017
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/DD, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*